

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
One Year \$8.00
Six Months \$4.00
AT NEWS-STANDS S. A. COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
2334 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7791

Published and distributed under

Urbana, Ill.
University of Illinois
Library of History & Geography

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

JEI MYLI LIETUVĄ
PILK LAISVĖS
- BONA

KAINA
PRICE 3 CENTAI
CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, RUGS. (SEPT.) 26 D., 1921 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE OF ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. VI No. 226

Lenkai Nenori Hymanso Pasiūlymo Nieko nebus, jei Zeligowski neapleis Vilniaus

GENEVA, rugs. 26. — Belgijos atstovas Paul Hymans šį šeštadienį Tautų Sąjungos suvažiavime kalbėjo Vilniaus klausime. Jis trumpai atpasakojo pakilusių lietuvių-lenkų ginčų istoriją ir paskui nepavykusias tuo klausimu konferencijas.

"Lietuva," sakė jis, "priėmė propoziciją, jog Vilnius gali buti inkorporuotas su Kaunu Lietuvoje, kaip Šveicarijos kantonas. Tačiau Lenkija atmeta tą propoziciją.

"Lietuva nelaimėjo laisvės pati sau (Red.) ir Lenkija neatkovojo sau nepriklausomybės nuosavomis pastangomis. Bet tai įvyko su sąjungininkų pagalba. Šiandien sąjungininkai tos ir kitos šalies reikalauja gražiuoju susitaikinti ir ilgiau nevarginti suvažiavimo."

Visas susirinkimas, išėmus lenkus ir Pabaltijos atstovus, su rankų plojimu sutiko tą Hymanso pareiškimą.

Lietuvos atstovas Miloš pranešė, kad iš to visa nebus geistinių pasekmių taip ilgai, kol gen. Zeligowski su savo armija neapleis Vilniaus.

SUDEGĘ LENKŲ ORLAIVIS.

WASHINGTON, rugs. 25 (13 Lietuvos Inf. Biuro). — Lenkų ginkluotais orlaivis liepsnodamas nukrito neutralėje zonoje prie Klepočių, netoli Olkeninkų.

Mechanikas sudėgė. Karininkas sunkiai sužeistas, pristatytas Kaunan.

Orlaivį rasta kruva sudėgusių proklamacijų, kurių viena yra grynai bolševistinė. Musų kareiviai kurstomi nuvertinti valdžią. Del to įteiktas protestas Tautų Sąjungai.

BOLŠEVIKAI NENORI KARO SU LENKAIS

MES NORIME TAIKOS!

Taip šiandien šaukia bolševikai.

MASKVA, rugs. 26. — Visi bolševikų laikraščiai vienu balsu šaukia: Mes norime taikos. Tas šauksmas pakilo iš to, kuomet aną dieną Varšavos valdžia prisuntė bolševikų valdžiai ultimatumą, reikalaujama išpildyti Rygos taikos sutarties sąlygas.

Bolševikų laikraščiuose rašo Karl Radek ir kiti žymesnieji bolševikai. Jie kreipiasi į Europos darbininkus, lygiai ir į buržujus, kad suko-

Nes lenkai, kurstomi Prancijos, rengiasi pakelti naują karą.

Bolševikų valdžia į lenkų ultimatumą atsako šiandien. Atsakymas kuoveikias bus pasiųstas Varšavon.

Lenkai ultimatumu paliečia tris dalykus: pirmiausia, idant bolševikai nesimaišytų į vidurinius Lenkijos reikalus; ypač su savo bolševistine propaganda; antra, idant bolševikai grąžintų kituomet paimtas iš Lenkijos geležinkelio įmones ir trečias, idant išmokėtų lenkams 30 milijonų rublių auksu.

Tai visa ineina taikos sutarties sąlygosna.

PASKUTINĖ PROGA AIRIAMS

AIRIAI GALI GAUTI DOMINIĄ, TAI VISKAS.

Taip pranešė Winston Churchill.

DUNDE, Skotija, rugs. 26. — Čia viename susirinkime kalbėjo Anglijos kolonijų ministras, Winston Spencer Churchill. Jis pareiškė, kad Anglijos vyriausybė ariams nusileido ligi galutinį ribų. Ir jei ariai nesutiks, tuomet Anglija nieko kita jiems neduos.

Jis sakė, kad Anglija didžiai stebėjosi savo apsvylimu, kuomet de Valera atmetė dominijos valdžios formą, ko kio buvo pasiūlyta.

"Nors Anglija be jokio klausimo gali įvykinti Airijo-

je šiandien gyvuojančius įstatymus," sakė Churchill, "tačiau jos noras visus ginčus baigti gražiuoju. Ir jei musų pasiūlymas galutinai bus atmetas, musų gyventojai stovės imperijos pusėje. Musų pusėje bus ir visos pasaulis."

Churchill pažymėjo, kad iki paskutinių laikų Airijai po kojų painiojosi Ulsterio provincija. Tačiau šiandien ta provincija jau apsisprendusi ir Airijai nedaro jokių kliūčių įgyti dominijos valdžios formą.

Airija jokių būdu negali atsimesti nuo Britanijos imperijos. Kuomet laikysis savo, tuomet bus karas ir tai tikras karas.

"Mes norime konferencijos su ariais. Bet pasekmingos

BOLŠEVIKŲ PROPAGANDA BADO PLOTUOSE.

Traukinių spaudzinamas laikraštis.

MASKVA, rugs. 25. — Vienas amerikoniškas korespondentas per bado apimtus plotus padarė 4,000 varstų. Jis perkeliavo visą lygumų plotą nuo Maskvos ligi Šammaros. Iš ten Pavolgio pasiekė Astrachanių. Toje ilgoje kelionėje jis perėjo plotus, kur šimet buvo kuogeriausias derlius. Perkeliavo taipat kaitros išnaikintus laukus.

Apie tai pats korespondentas taip sako:

Keliavau specialiu traukiniu su Michailu Ivanovu Kalininu, vyriausiojo bolševikų sovieto pirmininku. Patsai traukinis šiandien didžiai interesingas daiktas Rusijoje. Iš traukinio išvaždos ir viso sudėjimo galima pažinti, kas veikia Rusijoje.

Tas traukinis, kuriuomi man teko keliauti yra vienas iš tų, kurie skiriami propagandai, visokiems tyrinėjimams ir augstųjų bolševikų valdininkų kelionei.

Sudarytas iš keturiolikos vagonų. Vagonų šonai nutępti įvairiais vaizdais ir parašais apie tai, kokia Rusija yra ir kokia turi but, kaip nori bolševikai.

Propaganda paveikslais.

Kalinino vagonas turi vaizdų iš valstiečių ir darbininkų gyvenimo, jų pareigų ir įvairių legendų. "Kapitalistai" tave (darbininke ir valstiet) vadina raudonuoju. Maskvos darbininkai atsiliepia į tave kviezdami dirbti ir kovoti."

Ant kito šono vagono yra vaizdas, kaip vaikai eina mokyklon mokintis skaityti ir rašyti. Ant kito vagono parodyta valstiečio grėčia, kur valstietis bolševikas dailiai sušeimyna gyvena, turi (lauke) automobilį, turi telefoną.

Toksai traukinis kur tik sustoja, tuojaus jį apspinta jauni ir seni ir žiurisi į puošnius vaizdus, skaito visokių parašus. Tai bolševikų monai, kad patraukti sau daugiau šalininkų.

Ypač jaunieji rusai yra žingeidūs. Jie tuojaus apspinta vagoną su knygomis. Tų socialistiškų-bolševikų knygų visuomet vežama tikros galybės.

Traukinis veža visokių laikraščių. Važiuojant pro sodžius, iš traukinio mėtomos žmonišs visokios brošiūros ir laikraščiai. Jaunieji gaudo dalinamus laikraščius.

Traukiny yra spaustuvė, kur leidžiamas ir spaudzinamas dienraštis. Telegramas gaunamos radio telegrafu.

konferencijos," sakė ministras.

Susirinkimą, kuriame kalbėjo ministras, saugojo skaitlinga policija.

Valstiečių pilna.

Ties sekanti nuo musų vagonu visur traukiniui sustojus susirenka eilė valstiečių. Tame vagonė vedami formaliai reikalai. Ties tuo vagonu dažnai laikomi mtingai. I susirinkusius valstiečius kalba bolševistiniai agitatoriai.

Tame vagonė Kalinin su savo padėjėjais priima nuo valstiečių visokius nusikundimus. Kaip ilgai kokio vietoj traukinis nestovėtų, visas laikas vyrų ir moterų atėina su kokiais nors nusikundimais arba reikalais. Visi jie nori matyti Kalinina.

Taigi tik iš vieno tokių traukinių galima pažinti, kokia yra Rusija.

MILIONINIAI BOLŠEVIKŲ BANKNOTAI.

MASKVA, rugs. 26. — Bolševikų valdžia paskelbė, kad ji išleidžianti naujus banknotus — vieno milijono rublių, penkių milijonų ir dešimties milijonų rublių. — Tie milijoniniai banknotai bus geri tik ligi liepos 1, 1923 metų.

Valdžia išaiškina, kad tos didelės dominacijos būtina reikalingos, nes mažesnės vertės banknotais negalima žmogui nešiotis milijonų.

Šiandien tikimasi imant bolševikų 40 tukstančių rublių yra lygus vienam amerikoniškam doleriui.

ISPANAI LAIMEJĘ.

MADRIDAS, rugs. 26. — Čia pranešta, kad ispanai Morokkoj laimėję kai-kurias kovas su maurais.

UNGARAI TURI 100,000 KAREIVIŲ.

VIENNA, rugs. 26. — Gauta pusoficialių žinių, kad Ungarija Jugoslavijos ir Austrijos pasieniais turi 100,000 kareivių. Tai naujai armijai įkurtas naujas generalis štabas, kurio priešaky yra baronas Pronay.

UNGARIJA NENORI ISTOTI T. SAJUNGO.

GENEVA, rugs. 26. — Ungarijos vyriausybė pranešė Tautų Sąjungos suvažiavimui, kad Ungarijos aplikacija įstoti T. Sąjungon būtų sulaukta kokiam laikui.

Tai esą daroma pakilus nesutikimams su Austrija ir sąjungininkais del Burgenlando.

GOMPERS ANGLEKASIŲ SUVAŽIAVIME.

INDIANAPOLIS, IND., rugs. 26. — Čia anglekasių suvažiavime kalbėjo Am. Darbo Federacijos prezidentas Gompers.

NEW YORKE PASIBAIGĖ ŠVIŠIOS TAUPYMAS.

NEW YORK, rugs. 26. — Švišios taupymas čia pasibaigė vakar rytą. Laikrodžiai nustatyti viena valanda atgal.

VISOKIŲ ĮSTATYMŲ GADYNĖ.

Arkansas valstija stovi pirmoj vietoj.

WASHINGTON, rugs. 26. — Šimet vakarų centralės valstijos pasižymėjo gausybe naujų įstatymų. Penkiolikos valstijų legislatus pravedė 5,368 visokios rūšies įstatymus.

Legislatus pravedė keliais šimtais daugiau įstatymų bilių. Bet tų bilių nepatvirtino gubernatoriai arba jie pasirodė konstitucijai priešingi. Kartais kaikurių legislatus praveda nei šokių nei tokių bilių, taip kad paskui visas darbas turi eiti niekais, kuomet biliai pasirodo netinkami šalies dvasiai arba tvarkai.

Arkansas valstijos legislatura pravedė daugiausia įstatymų bilių, nes 703. Iš jų trečiaus 13 bilių panaikinti.

North Dakotos valstija pravedė mažiausia — 148. Iš jų trys biliai pasirodė netinkami.

Štai kiek kurioj valstijoje šimet pravedta visokių naujų įstatymų:

Indiana	280
Missouri	282
Arkansas	690
Oklahoma	182
Iowa	400
South Dakota	425
Nebraska	309
Texas	228
Michigan	447
Illinois	307
Kansas	305
Ohio	241
North Dakota	145
Wisconsin	591
Minnesota	527

Iš viso pravedta 5597 bilių. Bet iš jų 229 biliai neįvykinti.

TURKAI NACIONALISTAI SUSILAUKĖ PAGELBOS.

Graikų kareivių dvasia nupuo lusi.

Konstantinopolis, rugs. 26. — Graikų armija andai atsimetė atgal išilgai Sakaria upe nepaėmusi Angoros, užėmė pozicijas ir nusprendė laikytis, jei turkai mėgintų juos pulti.

Graikams atsimetant turkai jų nepuolė smarkiai. Nes jie buvo neskaitlingi, taigi ir nestiprūs.

Bet tomis dienomis turkams nacionalistams atėjo pagelba iš Kaukazo ir iš kitur — apie 25,000 kariuomenės daugiau.

Pajuto tai graikai, tad juos apėmė baimė ir jie palengva pradėjo persimesti atgal skersai Sakaria. Vos spėjo tai padaryti, o tas užėmė keletą dienų, staiga ant graikų užtelėjo turkai.

Pranešta iš Angoros, kad turkai smarkiai puola graikus. Kai-kuriuose baruose graikai laikosi. Kitur bėga. Paskui save palieka ar motas, kulkasvaizdžius ir dangybę kar medžiagos. Kruviniausi mušiai seka vakariniame upės Sakaria šone.

Kalbama, kad graikų armi-

Lietuvos Atstovas Chicagoje

Šeštadienį rugs. 24 d. visi girdi kaip pasitenkinę žmonės dieną lietus pila. Chicago's lietus upas nūslugo, nes pramaitytos iškilnės Atstovui atvažiaus sumažės.

Stoty.

4:40 p. p. atvažiavus La Salle stotin jau keli šimtai lietuvių susirinko. Jų skaičius kas minutė auga. Dalinami trispalviai ženkleliai. Greit išmūš 5 val. Cicero's orkestrataiso savo instrumentus, visi rikiuojasi.

Sulaukėme.

Traukinys atūžia. Sutikimo komitetas išeina priekiu ir eina prie traukinio pasitikti Atstovo. Ilgai nereikia ieškoti. Gerb. Atstovas p. Vinikio ir p. Mastausko lydimas pasirodo kitų keleivių tarpe. Komitetas skuba, sveikina garbingąjį Lietuvos Valstybės Atstovą.

Iėjus stotin orkestra duduoja Amerikos ir Lietuvos himną. Visų upas pakilęs. Galvos nudengtos, veidai susimastę, rimti. Mintys ir akys susitelkia apie gerb. Atstovą kuriam visi mato ir jaučia tėvynės nuteriotus laukus, jos vargus ir rupešnius, džiaugsmus ir laimėjimus.

Gerb. Atstovas kuomet ir minios lydimas eina žemyn. Čia valandėlę sustoja. Sveikina visus, kuriuos gali pasiekti, jo veidas linksmas, Lietuvos linkėjimus neša. Iš šalies

ja užims išanksto paruoštas pozicijas aplink Eskisher (linijoje Eskisher-Kutaia) ir tenai netik atlaikys puolimą, bet pasiliks ir per žiemą. Tose taigi pozicijose budami graikai nuspręs kas toliau veikti. Butent sudarys plenus tolesniai kompanijai.

Bet ar graikai atlaikys toje linijoje turkų spaudimą, tai taipgi svarbus klausimas. Kaip ten nebūtų, graikams ir ši antroji kampanija nepavyko. Graikijos gyventojai apvilkti karaliaus Konstantino pažadėjimais veikia laimėti karą ir kareivius demobilizuoti.

Šiandien pasirodo, kad karui nepramatoma pabaiga ir graikai nieko nelaimėjo. Todėl kareivių dvasia nupuo lusi taip, kad vadaai abejoja apie tolesnį veikimą.

Bet tai nevyska. Pačiam karaliui ir jo dinastijai yra pavojus. Karalius intraukė šalį šin karan ir šalį pakėlė didelį skurdą.

ORAS. — Šandien gražus oras; vėsian.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažiau 25,000 dolerių rugs. 24 buvo tokia pagal Merchants Loan & Trust Company:

Anglijos sterl. svarui	3.70
Prancijos šimtui frankų	7.81
Italijos šimtui lirų	4.35
Vokietijos šimtui mark.	.92
Lietuvos šimtui auksinų	.92
Lenkų šimtui markių	.02

kalba: Meilus ir demokratinas musų Atstovas. Dar valandėlė ir vieni sėda į automobilius, kiti pėksti lydi svečią į Congress viešbutį.

Prie viešbučio.

Privaziavę viešbutį randa me orkestrą pasirengusią. Vėl grojama Amerikos ir Lietuvos himnas ir vieni palydovai grįžta namon, kiti lydi viešbutin.

Viešbuty.

I gerb. Atstovo kambarį sueina apie 15 asmenų. Visi čia jaučiasi kaip namie. Susėda aplink Atstovą tariasi apie maršrutą, kelionės įspūdžius. Jauku ir malonu. Nors Atstovas ir pavargęs, norėtų gal pasilsėti, tačiau chieagiečiai sulaukę taip brangaus svečio nesiskirsto.

Vakariene.

8 val. p-nas J. Brenza kviečia visus vakariene. 14 asmenų viešbučio restorane susėda prie stalo. Visi smagus ir linksmi. Po vakarienės vėl lydi Atstovą kambarin. Čia valandą pasikalbėję skirstosi namon; gi ryt prasideda kolonijų lankymas. Town of Lake turi garbės pirmoji sutikti Atstovą, tikimasi kad ji duos gerą pradžią ir pavyzdį kitoms kolonijoms už \$10,000 vienu užsimojimu L. Laisvės paskolos bonų išpirkdama.

GERB. ATSTOVO MARŠRUTAS.

SEKMADIENIS

1:30 d. — Town of Lake.
8 v. v. — Viešbuty La Salle iškilminga puota gerb. Atstovui pagerbti.

PIRMADIENIS

7 v. v. — Bridgeport.
8 v. v. — Brighton Park.

ANTRADIENIS

7 v. v. — West Sides.
8:30 v. v. Cicero.
9:30 v. v. North Sides.

TREČIADIENIS

7 v. v. Roseland.
8:30 v. v. Dievo Apveizdos parap.

Reikia pastebėti, kad kolonijos, į kurias gerb. Atstovas atvyks vėliau, turi pasirūpinti kalbėtojų ligi atvažiuosiant į jų koloniją Atstovui; be vietos kalbėtojų galima pasikviesti svečius: St. Seimoną p. M. Bagdoną, p. Mastauską ir p. Viniką.

Gerb. Atstovą pačios kolonijos parsiveža ar tai ir viešbučio ar iš kolonijos, žiurint kokių laikų atvažiuos Atstovas

Visais reikalais delei Atstovo maršruto vietinės L. L. Paskolos stotys kreipiasi į L. L. Paskolos Apskričio pirmininką šiuo adresu:

J. A. Mickeliunas, 3140 Wallace str. Phone: Yards 2652.
Be to, gerb. Atstovas išreiškęs norą aplankyti lietuvių viešąsias įstaigas, o taipogi ir mokyklas.

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Enia kasdienę išskyrus nedėdientis
PRENUMERATOS KAINA:

CHICAGOJE IR UŽSIENYJE:

Metams \$8.00

Pusmetui \$4.00

SUV. VALST.

Metams \$6.00

Pusmetui \$3.00

Prenumerata mokasi išskaičiuoti. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permaitinti adresą visada reikia prisijungti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkanti krasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdedant pinigų į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBL. CO.

2334 S. Oakley Ave., Chicago.

Tel. Roosevelt 7791

PROFESORIAUS PLEPALAI.

Šiandieninę Anglijos politiką ir nusistatymą nušviečia anglų laikraštis "East Express". Apie tai kalba Oxfordo (Anglijoje) universiteto istorijos profesorius W. Hart.

Reikia pažymėti, kad prof. Hart yra didis lenkų šalininkas ir prietelis. Jis neseniai lankėsi Lenkijoje. Buvo ir Vilniuje.

Prof. Hart į Pabaltiją žiuri lenkiškomis akimis. Jam yra meilesni ir artimesni Varšavos ponai. Meilesnis jam toksai p. Paderewski su pianu negu lietuvius valstietis su spragilu arba dalginu.

Apie patį Vilnių jis reiškia lenkų nuomonę. Sako, lietuviams Vilnius neprigulys nei istoriniu, nei etnografiniu žvilgsniais. Ir jei lietuviai veda ginčus dėl Vilniaus, tai už tą juos reikia priskaityti prie trukšmadijų.

Kaip lenkai, taip ir prof. Hart tvirtina, kad lietuviai tokiu pasielgimu trukdą ekonominę vystymąsi, kaip Vilniaus srity, taip ir visoj toje Europos daly.

Anot prof. Hart, Anglijos valdžia šandien užsieniuose veda dviejopą politiką. Viena politiką reprezentuoja premjeras Lloyd George, kita — užsienių reikalų ministerija. Lloyd George apsisėdęs vokiečių ir žydų kilmės finansistais. Tie finansistai turi įdėję didelius kapitalus į Vokietijos industrijas. Dėl to Lloyd George ir veda vokiečiams palankią politiką.

PRIEŠ ANTPUOLĮ

(Vienveiksniu vaizdelis iš fronto gyvenimo)

JOKUBAITIS. Kad jie būtų miške mums į kairę neužėję ir tų keturių nebūtų sužėdę.

KALINA. Jei laiku nebūtumėm jų pastebėję, nekaip būtų išėję... jie iš miško buvo gerai pradėję taikyti, o ypač į kulkosvydį, ir jau buvo iš miškų beišlėdę, bet kaip atsukome kulkosvydį, užgrajinome, nutilo lyg katina po suolu... prapūlė kurie ir išlindę buvo.

JOKUBAITIS. Bet visgi atmušėme daug syk skaitlingesnį jų antpuolį.

Scena III.

SKYRININKAS (jeidamas). Imkite kulkasvaidį, reikės vežti į apkasus.

JOKUBAITIS. Antpuolis bus?

SKYRININKAS. Tikrai nežinia, gal ir bus... bet lenkuose jaučiamas bruzdėjimas (du ima kulkasvydį, kiti dėžes, veža pro duris).

JOKUBAITIS (veždamas). Ta-ta-ta-ta šiaukt bus, kulkosvydis, och dirbs į kaites...

ge ir veda vokiečiams palankią politiką.

Užsienių reikalų ministerijos svarbiausias politikos tikslas — pačią Pranciją padaryti priklausomą nuo Anglijos.

Iš tų abiejų vedamų politikų pasirodo, kad lenkų reikalams jos nepalankios. Nes kas nori ekonominiai pavergti Pranciją, tas geidžia pragaišties ir pačiai lenkų tautai.

Prof. Hart pareiškia, kad Lloyd George nieko nedaro iš to, kam teks Vilnius. Nes tenai nesusišėga Anglijos finansistų reikalai.

Prof. Hart sako jam tekę patirti užsienių reikalų ministerijoje štai ką: Ginčus lietuvų su lenkais pakėlė šeši šimtai fanatikų, daugumoje, žydų ir vokiečių. Tiems žmonėms pavykę primesti savo valią lietuvių liaudžiai.

Tai bent profesorius! Iki šiolei neteko girdėti, kad tokiais tuščiais plepalais turėtų operuoti, žymaus universiteto profesorius. Galima lenkus mylėti labiau už kitus, galima jiems pataikauti. Bet negalima pasaulio juokinti tokiais plepalais. Negalima, mylint lenkus, pasauliui meluoti apie Lietuvą ir lietuvius.

KO SULAUKS EUROPA.

Prancūzų laikraščiai daug vietos pašvenčia finansiniam Europos padėjimui. Rašo, kad finansinė padėtis Europoje trumpoj ateity turės sugriauti visą ekonominį gyvenimą. Sako, visoje Europoje pakils toks didis ekonominis krizis, kokio pasaulis nematęs.

Anot laikraščių, biržose spekuliantai vėro savo darbą ir šaukia: "Nenorime sakyti, kas galės įvykti trumpoj ateity. Bet kas įvyks, tai bus vienas nesmagiausių daiktų".

Prancūzai turi pamato rašyti ir bauginti pasaulį. Nes šandien tenai aršiausiame padėjime yra Prancijos ir jos sąjungininkės Lenkijos finansai.

Kol seniau prancūzai iš pastutiniosios savo frankais rėmė lenkus, lenkų finansai buvo kiek stambesni. Gi kuomet nebuvo jau iš ko Varšavos valdžiai duoti pagelbos, lenkų markės visai sužlugo.

Prancija didžiausios sau pagelbos tikėjosi iš Vokietijos. Vokietija turėjo mokėti aukštą karo kontribuciją.

Šandien pasirodo, kad vargiai Vokietija išpildys savo pasikėtinimus. Gudrus vokiečiai pradeda užraukti savo krepšius. Ir nors vokiška markė ima netekti prigulincios vertės, tačiau vokiečiai neperdaugiausia aimannoja.

Tuo tarpu prancūzai jau kaip tik nesišaukia pagelbos. Nes kuomet vokiečių markė vertė puola žemyn, prancūzų frankas irgi eina menkyn.

Jei pakils ten finansinis krizis, tai jis pirmiausia palies Pranciją ir Lenkiją. Suprantama, nuo to turės nemažai nukentėti ir kitos šalys.

Tas krizis, tai bus naturalis ir bausminis apsišėikimas. Pasibaigus karui su Vokietija, Prancijai nereikėjo palaikyti milijoninės armijos. To pat nereikėjo daryti nei lenkams. Tuotarpu kaip ta, taip tie pastutinius savo pinigus pavartojo militaristiniams tikslams. Ir štai ko sulaukė.

Jei Prancija būtų išmintingai pasielgusi, rasi, Suv. Vals-tijos jai būtų dovanojusios milijniškas skolas. Bet kad jai buvo mylinesnė milijoninė armija už Suv. Vals-tijų patarimus, šandien tesidžiaugia.

Kuomet Vokietija atsisakys mokėti Prancijai karo kontribuciją, kuomet Prancijoje pakils finansinis krizis, tuomet prisieis laukti naujo karo Europoje. Nes Prancija mėgins užimti naujas Vokietijos teritorijas.

DERYBOS ŽENEVOJE.

Washingtonas, IX, 22 d. (Liet. Inf. Biuro). Lietuvos Delegacija savo kontrpasulyne sutiko, kad Vilniaus sryčiai būtų duota kultūrinė ir administratyvė autonomija. Griežtai atmezdamas bendrąjį sprendžiamąjį užsienio politikos organą, Lietuvos Delegacija siūlo perijodines abiejų uzsienių reikalų ministerių konferencijas ir įsteigimą darbo sekretoriatą, kuris neturės jokio sprendžiamumo balso būtų įkurtas politikos ryšiams palaikyti. Toliau Lietuvos delegacija sutinka padaryti su lenkais militarę ap-

sigynimo konvenciją prieš bendrus priešus, bet tik tuomet jei didžiosios valstybės pripažins Lietuvos ir Lenkijos sienas. Lietuva nesipriešina padarymui ekonominės sutarties su Lenkija, bet ji nesutiks panaikinti muitų sieną. Šita sutartis turėtų būti galima panaikinti dviejų metų bėgyje pareiškus apie tai norą vienai susitarusių šalių. Vienok lenkų delegacija su šiais pasiūlymais nesutinka ir laikosi pirmojo projekto. Tautų Sąjungos Taryba nutarė pasiūlyti abiem delegacijoms galutinai priimti antrąjį P. Hymanso projektą, jei jos nesutiktų jo priimti, tai referuoti klausimą Tautų Sąjungos plenumui.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

"Vanagas" ir "Žvaigždė" "anarchistai".

Ar galima tokiems žmonėms pritarti, kurie sako, kad "Vanagas", "Žvaigždė" ir kiti, kurie kunigai šaltai žiuri arba neprijaucia mūsų brangiausioms ir didžiausioms organizacijoms, kaip L. R. K. A. Federacija, Tautos Fondas, Liet. R. K. Sus-mas, Am. L. Darbin. Sąjunga, Liet. Vyčiai ir kitos; ir negana, ką neprijaucia, bet dar stengiasi griauti jas.

Tuos griovikus žmonės vadiną "anarchistais" ir kitokiais žodžiais, tam panašiais. Man, rodos, kad toki griovikai daro gėdą mūsų tautai, neprisilaikydami vienybės arba visuomenės, L. R. K. Fed., nutarimų.

Bet pas apšviestas kat. tautos taip nėra! Ten nutarimo vienybėje laikos. Man, rodos, kad tokiems ne visuomenės gėrovė rupi, o tik poniškumas, savymėilė ir sava garbė.

Vargdienis.

Atsakymas. Anarchistais y-ra žmonės, kurie nepripažįsta jokios valdžios. Gi kunigai, neprijaucia mūsų didžiulėms organizacijoms, pripažįsta savo tiesioginę — dvasišką valdžią, ir kitokias valdžias, taigi jų plačia prasme negalima vadinti anarchistais.

Siaura prasme galima pavadin-ti kiekvieną, anarchistu

kurs kitų pripažintą valdžią, organizacijų valdžią, nutarimus griauia.

Jie gal gerai nesuptanta mūsų už organizacijų vertės, gal mato jose ką nors sau negero, gal turi kitokių išro-kavimus, bet tai ne anarchiz-mas.

Beto reikia savo kalbose apie kitus gerai apsišvarstyti. Galima pasakyti ir šiap ir taip ant kito ir visiškai be pa-mato.

Beveik visos mūsų viršmi-nėtos didžiulės organizacijos yra dar jaunos. Jos gali sa-kyti yra da tik išsivystymo periode, todėl jose silpnųjų ir klaidų yra.

Visuomenės veikėjai, publi-cistai kartais kalbose, kartais spaudoje organizacijų silpn-ybes, blogumus ir negerumus nurodo. Kartais tai daro be pasigailėjimo kaip ir kokią nuožmią operaciją.

Tokių žmonių už tai nega-lima vadinti anarchistais. Prie-šingai, tokiems klauso padė-ka, ypač jei jie nurodydami silpn-ybes, nepamiršta nurodyti ir priemones jas pataisyti, ar-va paduoda naujų sumanymų, kaip organizacijas pagerinti.

Toki dalykai spaudoje yra labai pageidaujami. Jie orga-nizacijas veda prie pažangos, tobulinimosi ir vaisingesnių darbų. Toki nurodymai dažnai gelbsti pačias organizacijas nuo pavojų sugriuvimo, ar iš-krypimo iš savo tikrų vėžių.

Neviena pašalpinė draugija kuri yra nudardėjusi į laisva-mybės ir bolševizmo dau-sas, būtų šandien katalikiška, jei laiku būtų kas nors pa-ro-dęs pavojų, kokis jai gresia.

Taigi ar "Vanago", ar "Žvaigždės", ar kokio kitokio laikraščio naudingą kritiką reikia priimti. Tik, deja, tų dviejų pirmųjų laikraščių ne-visus rašinius galima vadinti sveika, naudinga kritika, ar nurodymais. Daugiau juose, ypač "Vanage" pravardžia-vimo negražiausiais žodžiais, vadino žmonių gyvuliais, daug įtarimo, pramanytų šmeižtų ir užsiuolimų net ant ištisų organizacijų už nusikal-timų vieno kito jų nario.

Zinia, toki dalykai ne kri-tika ir nedaro jokios garbės jų autoriams ir neneša naudos visuomenei. Net kartais išsau-

Kelionės Lietuvon Užrašai.

Kun. J. Paškauskas

(Tėsinys)

Iš Berlyno Lietuvon.

Traukiniu bevažiuojant iš Berlyno suėjome ir kun. Dr. Maliauską, kuris metai atgal iš Amerikos sugrįžo Lietuvon. Galop privažiavome Eidtkunus. Vokiečiai daro kratą, su-žiurinėja daiktus ir krato ki-šenes. Visus lengvai perlei-džia. Mus, kaip kunigų, ki-šenių visai nekrėtė. Iš Eidtku-nų matomas Virbalis, pirmuti-nis Lietuvos miestas, o čia traukinio reikia laukti porą valandų!

Imu nerimauti, norėčiau kuogrežčiausia įžengti į Lietu-vos žemelę. Valandai atėjus sė-dam į traukinį ir už 3 minučių jau Virbaly stotyje. Išlipus ant stoties visai kitas reginys: stotis gerokai apgriauta, bet taisoma, miestelis daug pras-tesnis už Eidtkunus, vietomis dideli plotai visai be namų, arba griuvėsiais pabarę. Nie-kas jų neatstato. Savininkai nubiedinėja arba išblaškyti Ru-sijoj. Upas vienok neuapula, jaučiuosi linksmas, nes pasie-kiau savo tikslą, esu Lietu-voj. Visur liet. kareivių pilna, visų veidai linksmi, gražiai pasirodė, lietuviškai kalba. Iš lauko ir viduj lietuviškos iš-kabos. Stoty žmonių pilna; mi-licianantai prižiūri tvarkos, su visais mąndagiai elgiasi. Šir-dis pradėjo smarkiau plakti; Darosi gaudu; Dabojus kad niekas nepatėmųtų besiver-žiančias iš akių ašaras. Gaila, manau sau, kad Amerikos lietuviai neišpirkio 5 milijonų paskolos bonų. Daro kratą; už-

drapamas sau vežamas, nors ir po keles eiles, nieko nereika-lauja. Aš vežiaus nesiutos šil-kų materijos apie 60 metrų, už kurią teko mokėti 300 auk-sinų. Išduodant pasus, virši-ninkas prašė paaukoti nors po kelis auksinus užlaikymui liet. kareivių. Aukojau 100 auk-s.

Lietuvos traukinys.

Už valandos sėdome į lietu-višką traukinį, kuris atrodė taip gražus, kaip visos Euro-pos Valstijų traukiniai. Pasi-leidome per Lietuvos laukus Kauno link.

Nenusėdžiu savo vietoj; žiu-riu per langus vienon ir kiton pusėn. Pilni laukai žmonių; vi-sur sėja laukus (tai buvo ba-landžio 23 d.). Nuolat karo pėdsakus galima patėmyti: vienur ir kitur matai sunai-kintus triobėsius, o jų vieton statomi nauji; miškų plotai iš kirsti į kuriuos gelžkelio su-rudiję bėgiai dar ir dabar tes-bėra nutiesti.

Pastebėjau tris mažus kapi-nykus. Ant vieno pravoslavų maži kryželiai kyšo, o ant ki-tų katalikiški. Paklausius, man paaiškino, kad tuose kapto-se illsis rusų ir vokiečių karei-viai. Baisiai atrodė nelaisvių gardas dygliuotomis vėlomis aptvertas apie 12 pėdų aukš-čio. Tame garde, man sakė, daug liet. kareivių kentėjo Vo-diečių okupacijos metu. Štai jau ir Kauno viršūnės mato-nės nepatėmųtų besiver-žiančias iš akių ašaras. Gaila, manau sau, kad Amerikos lietuviai neišpirkio 5 milijonų paskolos bonų. Daro kratą; už-

(Bus daugiau)

kia taipat nevykusius prie-šingus jiems žygius kituose laikraščiuose. Tokiu buvo "Atviras Laiškas Albiniui Ja-nušui", tilpęs "Garsė". "Atvirame laiške" nuva-žiuta pertoli. Pašigriebta gin-klo ne visai švaraus. O prieš "Vanagą" ir kariaujama tarp kitų priežasčių ir dėl jo nešva-rumo. Netinka imtis tokio pat ginklo.

"Vanago", "Žvaigždės" ir kitų "diplomatų žygiais džiau-giasi liberalai. Dabar jie be-veik yra sudarę bloką ir eina išvien. Jų dabar daugelia žvilgsniu vienoki norai: pas-

maugti Vyčius, suardyti L. Darb. Sąjungą, užkenti Fe-deracijai, o gal jų tikslas yra suskaldyti Susivienijimą. Tuo-met reikėtų naujų organų.

Sunku pripažinti tuos jų žy-gius visuomenės gėrove, o la-bai lengva visuomenės var-ehija.

Reikia tikėtis, kad tų nau-jų "diplomatų" žygiai pada-rys blogo katalikų visuomenei, bet jos nesuardys. Katalikai jau ragavę ir šio ir to, bus atsargūs ir ta keliama andra praeis pačių anarchistų nenau-dai.

Spragilas.

SKYRININKAS. Kad dirbtu kulkosvy-dis, tai nei joks lenkas nebut mums bai-sus. Prisileistume arti, o paskui kaip pa-suktume po priešų grandinę, lyg dalgin.

GALDAITIS. Zinoma, nemažai nuo kul-kosvydžio priguli.

SKYRININKAS. Aš šiaukt nieko blo-go nejauciu, turbūt nieko nebus, o jei bus, tai laimė links mūsų pusėn.

Scena V.

BURININKAS. (jeidamas) Jau savo ap-kase kulkosvydį pastatė?

SKYRININKAS. Dabar ką tik išvežė. Tuojau ir aš einu.

BURININKAS. Kuomet pastatysite, tai po 3 kareivius lai stovi apkase, o po tris gali trioboj būti, tiktai prisiruošusiems, kad akymirksnyje galėtų stoti į mušį, už valandėlės ir aš ateisiu prie jus, pasiži-rėti, bet visą laiką stovėsiu prie I-jo sky-riaus.

SKYRININKAS. Ar negirdėjai ko pla-čiaus apie lenkų bruzdėjimą?

BURININKAS. Dabar sugrįžę mūsų žvalgai pasakojo kad į sodžių stovintį už kalnelio pribuvo nauja lenkų kuopa ir keletas kulkosvydžių, kuriuose kaip nuo vieno sodiečio sužinota, jaučiamas koks tai

judėjimas, rengimosi ant nakties į apka-sus, iš ko galima spręsti, kad rengiasi į antpuolį arba gal laukia mūsų antpuolio, nes veltų jėgų nedidintų.

SKYRININKAS. Jų antpuolis man ne-baisus. Nebijau (išeina.).

Scena VI.

BURININKAS. (vaikščiodamas). Gerai aš pamenu ir turbūt niekad neužmiršiu pirmąjį savo mušį Lietuvos kariuomenės eilėse ties Straveninkais, net kiekvieną šuvį gerai išsivaizdinau ir neužmiršiu ir taipat vokiečių pajukos. Mums ten besi-mušant vokiečiai davė savo kareivių vie-ną burį su vienu kulkosvydžiu ir vie-ną raitelį, neva tai pagelbėti, bet geriau pasakius tik pajukauti, bet kuomet bolševikų tirštos eilės pavaka-ryje pradėjo pulti, mūsų buvo labai maža ir tai pirmą kart kovoje. Vokiečiai palikę vienus lietuvius ir palikę apkase savo kulkosvydį, susirikiavę dainuodami "Doiçland, Doiçland" nuėjo savo keliais atgal į Žiezmarius, o mus vienus likimui paliko, manydami, kad tokiu būdu mes neišlaikysime ir jiems atsitraukus upo nu-stoję pabėgsime ir dar... patikė iš mies-telio musiškiaus važiuojant mums į pagelbą

norėjo sulaukyti, sakydami, kad mes neiš-laikysime ir greičiau busime visi žuvę, bet musiškiai neklaušė atvyko ir rado mus atlaikiusius rusų antpuolį.

GALDAITIS. Jei ne vokiečiai tuokart būtų mus suardę, rasit, butume ir Vilnių pasiekę, nes jie rusams pranešė, kad mu-sų maža ir liepė pulti. Žmonės pasakojo... kad vienas vokiečių raitelis atjojęs pranešė rusams, kad pultų, kadangi mūsų maža, o jie lietuviams nepadės. Ant ryt po šito ir pradėjo rusai pulti (už scenos pasigirsta paeilui trys šuviai).

BURININKAS. (išbėgdamas) Nejaugi ką pamatė?

Scena VII.

GALDAITIS (vienas). Šaudot... (žiuri pro langą) antai raketas musiškiai laido, ar tik ne lenkus pamatė (vėl žuvis), ne-jaugi pamatė? Bėgsiu arklins užkinkyti! (vėl žiuri pro langą) bet musiškiai trys pa-reina... turbūt nieko. Paspėsiu! (Ieina į vidų Kalina, Jokubaitis ir Šližys)

Scena VIII.

GALDAITIS. Kas tenai šaudo? JOKUBAITIS. Musiškiai! (Galdaitis dažnai žiurinėja pro langą). (Bus daugiau)

DR. A. K. RUTKAUSKAS
Gydytojas ir Chirurgas
1442 So. Western Ave.
Telefonas Lafayette 4146

Valandos: 9-11 rytai 1-2 p.
pietų ir 7-8 vakarais. Nedėliomis
tikrai po pietų 3 iki 5.

D. M. T. STRIKOLIS
Lietuvų Gydytojas ir Chirurgas
Peoples Theatre Name
1616 W. 47th St. Tel. Boul. 160
Valandos: 6 iki 8 vak. Nedėl 10
iki 12 ryto.

Res. 2914 W. 43rd Street
Nuo ryto iki piet.
Tel. McKinley 268

Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
4712 SO. ASHLAND AVENUE
ant 47-toj Gatvės

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 4 lig 9 vakare

DR. P. SIMAITIS
NAPRAPATH
2418 W. 45 St. Chicago
(Erie Western Avenue)
Gydan Be Valisto ir Be Operacijos
Val. 8 iki 12 nuo 2 iki 5. Vakaris pa
gal sutarimą. Iškiriant ketvergus

DR. C. KASPUTIS
DENTISTAS
3331 South Halsted St.
Valandos: 9-12 A. M.
1-5; 7-8 P. M.

DR. S. NAIKELIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Gyvenimo vieta
3252 South Halsted Street
Valandos nuo 10 iki 12 ryto; nuo
2 iki 4 po pietų; nuo 7 iki 9 vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12.

DR. CHARLES SEGAL
Perkėlė savo ofisą po nam
4729 So. Ashland Avenue
Specialistas
DZIOVU, MOTERŲ ir VYRŲ LIGŲ

Valandos: nuo 10 iki 12 ryto; nuo
2 iki 5 po pietų; nuo 7 iki 8:30
vakais. Nedėliomis 10 iki 12.

DR. M. STAPULIONIS
NAPRAPATH
GYDAU BE GYDYTOJŲ IR BE
OPERACIJŲ
Ofisų Valandos:
3347 Emerald Avenue
9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakare
Telefonas Boulevard 9397
731 W. 18-th Gatvė
Nuo 2 iki 3 vakare.

J. P. WAITCHES
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 511-127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 6096
Vakaris: 4509 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 1953

Dr. P. P. ZALLYS
Lietuvis Dėntistas
10801 So. Michigan Avenue
Evanston, Ill.
VALANDOS: 9 ryto iki 9 vakare.
Tel. Pullman 843 ir 8496.

DR. I. M. FEINBERG
Gydo specialiai ligas ir ryto
moterų ligas ligas ligas
2401 Madison St., kampas We
tern Ave.
Valandos: 2-4 po piet. 7-9 vak.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurinėje
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Pamėdėlis iki 8 vakare
Nedėliomis ofisas uždarytas

Dr. V. A. SIMKUS
Lietuvis Gydytojas, Chirurgas ir
Akademikas
3308 S. Halsted St. Chicago.
Valandos: 10-12 ryto 1-3 ir
4-8 vakare Ned. 10-12 ryto.

DR. G. M. GLASER
Praktikuojas 30 metų.
Ofisas: 3149 So. Morgan St.
Kertė 22-20 St., Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Motariškų, Vyrų, moterų, telpų, eko
niskų ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto
iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 valan
da vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 1 po piet.
Telefonas Yards 487

European American Bureau
Fabianus ir Mickiewicz ved.
burg A. Petraitis ir S. L. Fabianus
Siuntimas pinigų, laivakor
tės, pašportai ir tt.
NOTARIJUS
Real Estate, Paskolos, Insurance
ir tt.

809 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel. Boulevard 611
Val.: 9 iki 6 kasdien.
Vak.: Utar. Ket. ir Sub. iki 9 vak.
Ned.: iki 3 po pietų.

DR. A. A. ROTH,
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Motariškų, Vyrų, mo
terų ir visų chronikų ligų
VALANDOS: 10-11 ryto 2-3 po
pietų, 7-8 vak. Nedėliomis 10-12
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drovers 9493

**VALENTINE DRESSMAKING
COLLEGES**
6205 S. Halsted, 2407 W. Madison,
1850 N. Wells St.
137 Mokytis Jungt. Valstijose.
Moko Siuvimo, Patterno Kirpi
mo, Designing blizniui ir namams.
Vietos duodamos tykal, Diplomat.
Mokslas lengvas atmokėjimas.
Klasos dienomis ir vakarais. Pa
reiklauskite knygėla.

Tel. Seeley 1643
SARA PATEK, pirmininkė.

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5023

Valandos: — 8 iki 11 ryto;
5 po pietų iki 8 vak. Nedėli
omis nuo 5 iki 8 vakare.

DR. A. L. YUSKA
1900 S. Halsted Str.
Tel. Canal 2118

Valandos: 10 ryto iki 8 vakare
Gyvenimas:
2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 3466.

DR. P. Z. ZALATORIS
Lietuvis Gydytojas ir
Chirurgas
1831 So. Halsted Street
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 6
po piet. 6 iki 9 vakare.

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Didmiesoj:
29 South La Salle Street
Kambaris 334
Telefonas Central 6390

Vakaris, 812 W. 33rd St.
Telefonas: Yards 4681

RUDOLF HLAVKA
Generalis Kontraktorius
ir
Namų Statytojas
5308 So. Robey Str.

Darbas atliekamas pirmos kila
sos už priėmamas kainas.

JOHN G. MEZLAISKIS
Generalis Kontraktorius, staty
tojas ir senų namų taisytojas.
2338 S. Oakley Ave., Chicago
Arti 23-čio Place.

LIETUVIAI AMERIKOJE

DEL AIŠKUMO.

Akron, Ohio. — "Drango"
209 num. p. Kitas aimanuoja,
buk aš aprašdamas bolševik
ų pikniką (num. 193) apsi
lenkęs su teisybe. Jis aiškina
si negalėjęs su Pram. B-vės
daržu apseiti kaip noris, nes
nurodymai ateina iš generalio
ofiso. Paskutiniu laiku paaiš
kėjo daug nelemų darbėlių to
generalio ofiso, tad p. Kitas ge
rai daro aikštėn išskeldamas
tikrus kaltininkus. Bet ka
dangi įgaliotinis buvo uolus
centralio ofiso remėjas-gynė
jas ir kadangi jis tą daržą iš
nuomavo bolševikams, tai aš
ir negalėjau kitaip rašyti.

Toliau p. Kitas skundžiasi,
kodėl aš nutykėjęs apie tai, kad
jis stabdęs bolševikų progra
mą. Gerb., jeigu tamsta sakai
nuo senai kovojęs su bolševi

kais tai turėtum pripažinti,
kad geriausias budas su jais
kovoti yra neįsileisti jų ten,
kur jie nepageidaujami. Ar
tamsta pats tąjį daržą išnuo
mavai, ar buvai priverstas tai
padaryti, aš nežinojau, bet sta
bdymas tos programos man at
rodė taip, kaip kad žmogus
darže vietą užleistų dilgelėms,
usnims ir kitokioms piktžolė
m ir norėtų, kad tos pikt
žolės nebūtų dygios. Aš nei
tamstos nei B-vės nekaltinau
už bolševikų darbėlius, o kal
tinau tik už išnuomavimą vie
tos prie klebonijos ir bažny
čios, tad nebuvo jokio su tei
sybe prasielenkimo. Aš Pats.

DAUG GERIAU. CHORAS.

Binghamton, N. Y. — Ma
žai laikraščiose pastebiamu
žinučių iš šios kolonijos. Vie

nok čionai įvairumo yra. Čia
yra apsigyvenęs pusėtinai lie
tuvų burelis. Jie turi savo ba
žnytelę. Kun. Ambrozaičiui
klebonaujant parapijoje buda
vo nesutikimų ir pertat baž
nyčia buvo apleista. Dabar, po
kun. K. Skripkos vieny me
tų klebonavimo, bažnyčia ta
po pataisyta ir pagražinta vi
duje ir lauko pusėje. Turime
didelių vargonus kurie puo
šia bažnyčią. Tai vis mūsų
gerb. klebono, kun. K. Skrip
kos pasidarbavimu.

Mūsų vargonininkas turi šiek
tik nesmagumų su nekuriais
choro nariais, ypač su mer
gaitėmis. Butų geriau jei daž
niau lankytų choro repetitijas
ir bažnyčioje rūpintuos giedo
jimų, o ne nuo kitu. Juk per
giedojimą ir dainavimą ga
lima daug savo tautai ir Baž
nyčiai pasidarbuoti. Duda.

ŽINIO IŠ LIETUVOS

(Nuo mūsų koresp. Lietuvoje)

Tąsa iš rugs. 24d.

Smetona kalba.

Voldemarui pabaigus kalbė
ti pradeda Smetona su žo
džiais: "Pradžioje buvo žodis
ir primindamas Goethės žo
džius: "Pradžioje buvo dar
bas". Mini, kad kas nori ko
pasiekti, turi dirbti. Karo lai
ku visos tautos buvo sukury
r susimąstę, kad gali būti vi
sos lygios ir nepriklausomos.
Tokia tauta yra ir lietuviai.

"Tarpe rytų ir vakarų".

Tečiau lietuviai atsidurę
tarpe rytų ir vakarų. Vaka
ruose yra demokratizmas-men
kesnis aukštesnis turi siekti,
rytų gi — suploti aukštesnius.
Porą metų atgal kalbėjo, kad
nereikia inteligentijos, o gali
kiekvienas žmogus valstybės
vairą valdyti. Tečiau pažirė
jė dabar pamatysime, kad Ru
sijos badas, kame aukso kal
nai randas, o tokioj Norvegijoj
ant akmenų kalnų puikiai siai
gyvena.

Nelygiai laisvys.

Tečiau ir lietuvoj liko vie
nas per daug laisvas, o kitas
suvaržytas. Mes nuėjome per
dangį ir rytus; trūksta aktyvu
mo, kurs yra vakaruose.

"Rytų padiktutas".

Kad darbas sektųsi, reikia
žmonių, lėšų, ekonominio gyv
nimo. Kad būtų lėšų, reikia
sutvarkyti valstybę, mūsų
krašto gamyklą. Žemės klaui
simas liko rytų padiktutas
ir delto dalina ją. Mūsų val
stybėje nereikalaujama iš val
džios atskaitos, kitose gi val
stijose pav. vokiečiųj valdžios
atskaitos pateikiamas liandžiai
per laikraščius. Pradžioje bu
vo trys luomai: valstiečių,
miestėlių ir didžturėjų; dar
bar gi turime dešimtinę par
tijų. Lietuva nedavė mums
kvėpuoti laisvu oru. Muitai,
mokesniai pradeda mus jūdi
ti. Žemės reforma biurokrai
tika, kuri turės daug nuostolių.
1-3 mūsų žemės liks sugriauta.
Rekvizicija dabartiniu laiku
esanti visai nereikalinga, nes

galima esą laisvai supirkinėti.

Klaipėda. Kalbų periodai.

Toliau mini užsienio politi
ką. Klaipėda galinti būti prie
Lietuvos prijungta, tačiau jos
gyventojai bijo žemės refor
mos. Delto jai turės duoti au
tonomiją. Vilniaus gyventojai
su noru prisijungia prie Lie
tuvos, jei pamatys, kad Lietu
vos pūkis kyla. Nereikia mums
kantonų, bet reikia, kad len
kams ir jų kalbai būtų duota
pilna laisvė. Lietuvių literatū
ra kylanči ir per nekuri laikų
taip pakilsianti, kad lenkų
kalba neturės reikšmės. Mes
turime savo muziką, poetus.
Buve laikai, kad Lietuvoj vieš
patavo gudy, lotynų paskui
lenkų, o dabar ateina lietu
vių kalbai periodas. Delto rei
kia pūminti pavyzdį iš Suomio
jos, kur duota teisė suomių ir
švedų kalbai; tečiau švedų kal
ba nusmuko, o suomių pakilo.

Apie Latvijos žemdirbius.

Kun. Juozapavičius praneša
apie Latvijos žemdirbių Są
jungą, kad šie pravedė savo
kandidatų ir Seimą kuodaugiau
sia ir turį net savo keletą mi
nisterių. Latvijoje esą jau 396
skyrčiai su 28 rajonų valdybo
mis. Delto linki žemdirbiams
ir žemaitijai įsigalėti — su
siorganizuoti.

Smulkesnį dalykai.

Išnešta rezoliucija "Paves
ti Telsių Rajono valdybai iš
dirbti projektą sutvarkymui
Telsių rajono skyrčių".

Dar kalba agronomas Kriau
čiūnas apie rengiamą ukini
kų ekskursiją į Klaipėdos
kraštą ir mini, kad tas mus
supažindins su jų ukiu ir tuo
du kraštu ves prie susijungi
mo.

Rezoliucija.

Po 10 min. pertraukos pre
zidiumas pasiūlo priimti šią
rezoliuciją:

28—VIII—1921. Telsių ra
jono (Telsių, Mažeikių ir Kre
tingos apskrčių) žemdirbių
Sąjungos narių suvažiavimas
apsvarstęs krašto padėtį ran
da, kad

Užtikrinimui Lietuvos ne
priklausomybės reikalingas
krašto sutvarkymas, ypač e
konominiu žvilgsniu.

Kad politiniai santikiai su
vakarų valstybėmis, kurios gi
na Lietuvos nepriklausomybę
turi būti paremti artimais eko
nominiais santikiais su jomis,
kad,

Steigiamasis Seimas nesuge
bejo atlikti šio uždavinio.
Todel žemdirbių suvažiavi
mas skaito savo priedermę
kreipti visuomenės dėmesį į
gresiantį iš čia Lietuvos nepri
klausomybei pavojų ir reikš

vilties, kad Steig. Seimas pa
sirūpins, kad greitai laiku bu
tų sušauktas nuolatinis parla
mentas.

Šią rezoliuciją pateikus pa
klausta, kas prieš ir nesuira
dus nieko, priimta.

Tikisi.

Zilinskis praneša apie Že
mdirbių Sąjungos darbuotę
Suvalkijoje ir mini, kad nors
Lietuva žemdirbių šalis, Sei
me jie neturi balso. Tikisi,
kad kaip Suvalkijoje, taip pat
ir žemaitijoje pasidarys visos
tinklas žemdirbių Sąjungos
skyrčių.

Apie Latvijos žemdirbius.

Kun. Juozapavičius praneša
apie Latvijos žemdirbių Są
jungą, kad šie pravedė savo
kandidatų ir Seimą kuodaugiau
sia ir turį net savo keletą mi
nisterių. Latvijoje esą jau 396
skyrčiai su 28 rajonų valdybo
mis. Delto linki žemdirbiams
ir žemaitijai įsigalėti — su
siorganizuoti.

Smulkesnį dalykai.

Išnešta rezoliucija "Paves
ti Telsių Rajono valdybai iš
dirbti projektą sutvarkymui
Telsių rajono skyrčių".

Dar kalba agronomas Kriau
čiūnas apie rengiamą ukini
kų ekskursiją į Klaipėdos
kraštą ir mini, kad tas mus
supažindins su jų ukiu ir tuo
du kraštu ves prie susijungi
mo.

Suvalkijos atstovas Kurti
naitis mini, kad valstybei
gresia pavojus, o žemdirbiai
turi būti stiprūs, kad nuo mu
sų susipratimo priguli mūsų
ateitis. Kun. Juozapavičia kal
ba baigia susirinkimą. Ragino
kurti skyrius žemaitijoje ir ti
kisi, kad sekąs susivažiavimas
bus puikus.

Pranešimų iš vietų nei pa
klausių vėl nei vieno nebuvo.

Dvarininkai remia.

Po susirinkimo rinko aukų.
Dvarininkai metė dešimtinis
auksinų. Ankos skiriamos su
sivažiav. mo išlaidoms.

Į Klaipėdos ekskursiją už
sirašė penki žmonės.
Voldemaras, Smetona ir kiti
svečiai išvažiavo į artimus
dvarus nakvoti. (Pabaiga)

"Vaikai nustokite
bereikalingai pėstis —
yra užtikrinti BAMBINO
jums abiem!"

Kudikiai mėgsta jį!
Jie prašo daugiaus!

Net ir mažyčiai žino, kad

BAMBINO

yra geriausia gydnolė visame pasaulyje, kuri duoda galimybę būti
liuosa nuo vidurių užkietėjimo. Ji paveikia per vieną naktį;
lengvai, tačiau tikrai! Aptiekose parduoda po 50c. arba už 60c.
apmokėtu pašto siuntiniu pristūniam tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
3rd Avenue & 39th Street, Borough of Brooklyn, New York City

A. L. E. K. LABDARINGOS SAJUNGOS 1921 METŲ CENTRO VALDYBA.

Dvas. vad., Prof. kun. P.
Bučys, 2634 W. Marquette Rd.
Chicago, Ill.
Firm., A. Nausėda, 1928 So.
Leavitt St., Chicago, Ill.
Vice-pirm., J. Petraitis,
4324 So. Campbell Ave., Chi
cago, Ill.
Nut. rašt., A. Valančius,
1511 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Fin. rašt., B. Nenartonis,
4442 So. Richmond St., Chic
ago, Ill.

Išdin., kun. F. Kudirka, 2334
So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Išdo Globėjai:

Stef. Sakauskaitė, 1902 So.
Union Ave., Chicago, Ill.
J. Mikolainis, 1529 So. 50th
Ave., Cicero, Ill.

Direktoriai:

J. Petraitis, 4324 So. Camp
bell Ave., Chicago, Ill.
B. Sekleckis, 3427 Anburn
Ave., Chicago, Ill.
Prof. kun. P. Bučys, 2634
W. Marquette Rd. Chicago, Ill.
Kun. I. Albavičius, 717 W.
18 St., Chicago, Ill.
Kun. F. Kudirka, 2334 So.
Oakley Ave., Chicago, Ill.
A. Dargis, 726 W. 18th St.,
Chicago, Ill.
A. Nausėda, 1928 So. Leavitt
St., Chicago, Ill.
J. Rupšis, 4013 So. Maple
wood Ave., Chicago, Ill.
A. Valančius, 1511 S. 49 Ct.,
Cicero, Ill.
S. Jucevičius, 726 W. 18th
St., Chicago, Ill.
B. Nenartonis, 4442 S. Rich
mond St., Chicago, Ill.

Agitacijos Komisija:

Prof. kun. P. Bučys, 2634
W. Marquette Rd., Chicago,
Ill.
S. Jucevičius, 726 W. 18th
St., Chicago, Ill.
J. Šliogeris, 1508 So. 48th
Ct., Cicero, Ill.
P. Vitkus, 1432 So. 49th Av.,
Cicero, Ill.

S. D. LACHAWICZ
LIETUVIS GRABORIUS
Patarinai leidtuvėse kopijavimas, fot
kalis medžių atspaudas, o mano darbu
viena išsiskiria.

2314 W. 32nd St. Chicago, Ill.
Tel. Canal 3199

RAILROAD TICKET BROKER.
Ekskursiniai tiketai perkami ir
mainomi. Numatėsi kainos.
Lyons Licensed Ticket Office
11 So. Clark St. Tel. Harrison 9878

ANT PARDAVIMO: Parduoda
saulius, labai gerą vietą. Kontrak
tas yra ant dviejų metų. Gera po
sėkis geram žmogui. Priešastis pardu
vimo savininkas išvažiavo Lietuvon.
Atsiskaityti

Paul Baltutis & Co.
4606 S. Wood St. Chicago.

ANT PARDAVIMO.
Penkių kambarių namas tuojau
turi būti parduotas. Dailioj lietuvių
apsyventoj vietoj, arti Sv. Kazimiro
vienolikos. Vienas blokas nuo Wes
tern Ave. ir 69 gat. gatvėkarių. At
siskaityti bile kada diena.

E. WEYRASKA,
2440 West 69 St. Chicago.

REIKALINGAS geras kalbėtojas
vidurmo amžiaus, turintis daug pa
žistamų, kuriems galėtų išlaikinti a
pie 3% First Mortgage Bonds šioj
valstijoj. Pastovti vieta, gera užmo
kesnis. Atsiskaityti šio adresu:

P. R. LEACH, 750 McCormick
BLDG, CHICAGO.

BEPROTYSTĖ DABAR GY DOMA ISTRAUKANT NE GERUS DANTIS, IR PRAŠA LINUS STUOKINES KIR MĖLES IŠ VIDURIJŲ.

Dabartiniai psychologai sako, kad
dang beprotystę paeina iš suge
dusių dantų, delto prižiūrėjimas
dantų būtinai yra reikalingas.
Taipat atrasta, kad paprastos
kirmėlės vadinamos, jautienos,
kialienos, ir stuokinės privar
žmogų prie beprotystės. Dangian
negu tiek. Nekartą numiršta i
priežasties nepaisymo ty parazi
tų. Todel jei bent kiek nusima
nai, kad tu turi visminėtas kir
mėles tuoj stengkis panaikinti.

Dauguma mote
rų vyrų ir vaikų y
ra gydomi nuo vi
sai kitokių ligų
kuomet ištikrų
visa priežastis yr
jų skilvis. Kuome
neturi apetito, šir
di grauzia, jauti
skausma viduriu
se, skausma stre
nuose silpnuma e
kyse mirgullavima tai ženklai ka
kas nors yra negerai su jusu skil
vių, kad skilviniai kirmiai tenai
ponavoja. Pas vaikus tuojau ga
lima patemyti, jie nenori valgy
ti, miegoti jiems tankiai galv
skauda, jie neturi noro žaisti su
kitais vaikais. Laxtan yra suta
syas kad panaikinti skilvines kir
mėles iš jūsų sistemos ir yra da
gumos žmonių vartojamas su ge
rais rezultatais. Pilnas budas gy
dymo Laxtan kainuoja \$10.48, pu
sė \$6.75. Jeigu jautiesi nesveiki
tai tuojau pradėk gydytis ne
gali išsivystyti kunvalesijos ir ke
kios kitos ligos! Laxtan yra pa
duodamas Dro. Lameco Lab., Fo
bes at Moultrie, Pittsburgh, Penn
(Apg)

DARBAI KISKIMENETAS VALLEY JAU PRADĖJO EITI.

Mes turime tikrų žinių ka
darbai kasyklose apie Apoll
Leechburg ir Vandergriff
Armstrong ir Westmoreland
apskričiuose Pennsylvanij
valstijoj jau pradėjo eiti
trumpų laikų viskas įsisiubu
pilnų smarkumų.

Šioj apielinkej yra ga
daug namų kurie yra ko
parijos pastatyti bedarb
laike, šiuos namus galin
tuojau užimti. Nuo Pitt
burgho tikrai valanda ir pu
šiose kasyklose darbinin
dirba nuo 1,000 iki 2,000.

Krie neturi darbo gali
važuoti nes čionais gali ga
pastovų darbą. (Apg)

Pafeskan švogerio Kazio Brad
ir sesers Marės Bradūnienės, 6 i
nesinis gyvenlo Shenandoah, Pa.
kui išvažiavo ten kur apie Chi
nočian su jais susitūzė, nes tu
gvarbiu reikiata. Moldžių jų padų
kas juos žino praneši sekanciu a
rašu:

Vincas Ambrozaičius,
225 E. Centre Str. Shenandoah,

PARSIDUODA Groselena ir ke
tų krautė su formčiais ar
formčiom, kam reikalinga medžiua a
kaukti

4349 S. Hermitage Ave. Chicago.

PARSIDUODA labai pigiai C
groserne nėra kmingučių viskas
rai sutaisyta, bliznis išdirbtas per
metų, parduodu trumpų laikų
turi įvažiut, ant ukės. Atsaka
2700 S. Escalade Ave. Chic

Ant pardavimo būcėne ir gro
ne su namų, visokių tautų apy
toj vietoj šavininkas eina i kita
ni. Atsiskaityti.

P. R. LEACH, 750 McCormick
BLDG, CHICAGO.

